

Отже, ураховуючи вимоги щодо цілісності та безперервності підвищення кваліфікації у міжкурсний період, самоосвітня діяльність майстрів виробничого навчання розглядається як технологія «індивідуальної дії», в основі якої лежить програма індивідуальної методичної траєкторії майстра виробничого навчання, яка передбачає визначення близької і віддаленої перспектив розвитку професійної майстерності педагогічних працівників професійно-технічних навчальних закладів.

Література

1. Положення про організацію навчально-виробничого процесу у професійно-технічних навчальних закладах / Затверджено Наказом Міністерства освіти і науки України від 30.05.2006, № 419 // Офіційний вісник України. – 2006. – № 25. – С.92-105.
2. Скакун В. А. Методическое пособие для преподавателей специальных и общетехнических предметов профессиональных учебных заведений. – М.: Институт развития проф. образования, 2001. – 184с.
3. Скакун В. А. Организация и методика профессионального обучения: Учебное пособие. – М.: ФОРУМ_ИНФРА, 2007. – 336 с.
4. Нікуліна А. С., Сілаєва І. Є., Шевчук С. С. Сучасний урок в професійній школі: проектування, організація, аналіз: Методичний посібник. – Донецьк: ДПО ІПП. – 2008. – 160с.
5. Ромадіна Л. Сучасні вимоги до уроку // Відкритий урок. – 2007. – № 6. – С. 66-79.
6. Бібік Н. М. Компетентнісний підхід: рефлексивний аналіз застосування // Компетентнісний підхід у сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи: (бібліотека з освітньої політики) : [монографія] / під заг. ред. О. В. Овчарук. – К., 2004. – С. 45–50.
7. Кочарян Т. Э. Развитие методической компетентности преподавателя среднего профессионального учебного заведения в условиях последипломного образования :дис. ... канд. пед. наук : 13.00.08 / Кочарян Тигран Эдуардович. – Ставрополь, 2004. – 179 с.

УДК 378

Синишина В.М.

кандидат психологічних наук,
доцент кафедри психології

Державного вищого навчального закладу
«Ужгородський національний університет»

vsinishina@ukr.net

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПРАКТИЧНИХ ПСИХОЛОГІВ

Динамічні перетворення, які спостерігаються на сучасному етапі розвитку України, торкаються багатьох і різноманітних сфер життєдіяльності людини (політичної, економічної, соціальної, особистісної, культурної, сімейної тощо). І хоча кожна особа прагне визначити власний стиль життя, обрати сприятливе

соціальне середовище для існування, проте в нинішніх умовах розвитку суспільства у людей різних вікових категорій, незалежно від матеріального статку і рівня освіти часто виникає нагальна потреба отримати необхідну психологічну допомогу, щоб мати змогу вирішити назрілі проблеми у складних життєвих ситуаціях. Відтак актуалізується суспільна потреба у кваліфікованих фахівцях, спроможних надавати необхідну психологічну допомогу на практиці особам, які її потребують. За останні роки збільшилася кількість наукових розвідок, у яких особливу увагу дослідники приділяють проблемі професійної підготовки майбутніх практичних психологів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій, у яких започатковано розв'язання означеної проблеми, свідчить, що науковці намагаються охопити широкий спектр напрямів вдосконалення професійної підготовки майбутніх практичних психологів. Так, І. Гуляс одним із чинників формування професійної готовності майбутніх практичних психологів визначає перфекціоністські настанови [1]. Проте, визначаючи теоретико-методологічні основи дослідження явища перфекціонізму в контексті професійної готовності майбутніх практичних психологів, дослідниця акцентує увагу в основному на психологічних аспектах, а не на педагогізації такого процесу. У дослідженні Т. Данилової окреслюються психологічні аспекти гуманістичної спрямованості особистості майбутнього практичного психолога [2], хоча гуманізація освіти складає основу людиноцентризму в педагогічній науці. Предметом наукових досліджень психологів були проблеми психосемантичної структури професійної свідомості психолога-практика (Н. Кучеровська [3]); розвиток інтерпретаційних процесів у майбутніх практичних психологів (Н. Литовченко [4]) та ін. Проте більшість наукових розвідок присвячені окремим характеристикам психолога-практика, хоча цілісний процес професійної підготовки таких спеціалістів потребує системного підходу в обґрунтуванні комплексних заходів у формуванні компетентного і кваліфікованого фахівця, що визначаємо метою статті.

Щоб розробити систему фахової підготовки майбутніх практичних психологів, необхідно визначити й обґрунтувати її теоретичні основи, які ми структуруємо на чотири групи.

До першої групи теоретичних основ фахової підготовки майбутніх практичних психологів відносяться законодавчі акти і державні документи, у яких відображені напрями вдосконалення вищої освіти в Україні загалом і практичних психологів зокрема.

Другу групу теоретичних основ складають фундаментальні наукові праці (педагогічні та психологічні), у яких розкривається специфіка роботи практичного психолога, вимоги до представників цієї професії.

Третя група – це наукові дослідження (дисертації, публікації), у яких розкриваються різні аспекти професійної підготовки практичних психологів у вищій школі.

Четверта група – це наукові розвідки, у яких дослідники обґрунтовують доцільність використання інноваційних педагогічних підходів, методик, технологій, форм і засобів професійної підготовки майбутніх практичних

психологів. Такими педагогічними інноваціями можуть бути навчальні тренінги, дидактичні ситуативні завдання, дидактичні ігри, проблемні професійно-зорієнтовані кейси тощо. Їх використання дасть змогу студентам ще в процесі здобуття бажаної освіти і кваліфікації апробувати свої професійні знання і вміння роботи з майбутніми клієнтами в безпечних умовах навчання, щоб виробити власний алгоритм професійних дій.

Отже, саме шляхом інтеграції означених теоретичних основ можна розробити оптимальну педагогічну систему фахової підготовки майбутніх практичних психологів. Перспективи подальших розвідок вбачаємо у поглибленому аналізі визначених теоретичних основ наукового дослідження.

Література

1. Гуляс І. А. Перфекціоністські настанови як чинник професійної готовності майбутніх практичних психологів : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07. Івано-Франківськ, 2007. 20 с.
2. Данилова Т. Н. Формування гуманістичної спрямованості особистості майбутнього практичного психолога : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07. Київ, 2004. 20 с.
3. Кучеровська Н. О. Психосемантична структура професійної свідомості психолога-практика : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.01. Київ, 2007. 20 с.
4. Литовченко Н. Ф. Розвиток інтерпретаційних процесів у майбутніх практичних психологів : автореф. дис. ... канд. психол. наук : 19.00.07. Київ, 2001. 22 с.

УДК 377.016:159.9

Сівак Ж. І.

майстер виробничого навчання
ДНЗ «Подільський центр ПТО»
zannasivak@gmail.com

ПЕДАГОГІЧНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ ПЕДАГОГА

Одним зі стратегічних завдань реформування освітньої галузі, визначених Національною доктриною розвитку освіти України, є впровадження мобільної системи підвищення професіоналізму педагогів, спрямованої на розвиток інтелектуального потенціалу, психологічної компетентності, здатності до ефективної педагогічної діяльності.

Перед сучасним педагогом ставиться вимога володіти цілою гамою спеціальних, професійних умінь, передусім пов'язаних з його психологічною підготовкою. У своїй професійній діяльності він зіштовхується з необхідністю вчити не лише знанням, але й способами їх одержання, формувати навчальну діяльність учнів, будувати освіту як систему, що створює умови для самопроекування і формування багатомірної свідомості, здатності самовизначитися, розвивати в учнів техніку розуміння, мислення, дії, рефлексії. Унікальність професії педагога полягає у тому, що він створює умови розвитку людини, її освіти, а основу педагогічної складає психологічне значення як учіння про сутність людини і закономірності її розвитку. Тому стає очевидною